35.000.000 ПУД

ПАХТАКОРУ, ҒАЛЛАКОР ЖОН ЎЗБЕКИСТОН ҲАДЯ ЭТДИНГ ЭЛИНГГА ТОҒ КАБИ ХИРМОН

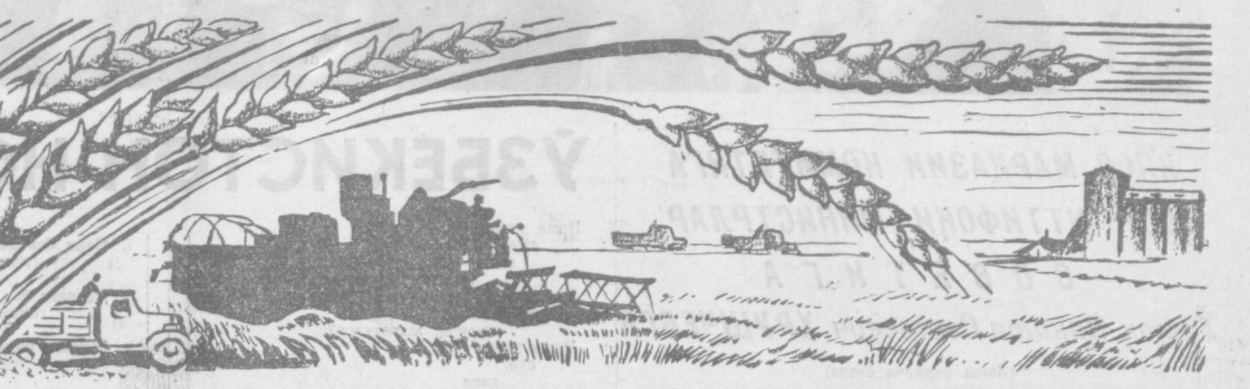

Бенедиктов чизган расм.

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТЛАРИ,
ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ
ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

11-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 157 (2705).

11 август СЕШАНБА 1964 йил.

БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИГА ССР ИТТИФОҚИ МИНИСТРЛАР СОВЕТИГА Ўрточ Никита Сергеевич ХРУШЧЕВГА

Коммунистик партия раҳбарлигида улуғ социалистик Ватанимиз экономика ва маданиятни зўр куч билан юксалтириш, барча ишлаб чиқарувчи кучларни равнақ топтириш, халқ фаровонлигини тобора ошириш йўлидан ишонч билан бормоқда. Совет кишилари коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришда кун сайин янгидан-янги муваффақиятларга эришмоқдалар.

Ўзбекистоннинг колхозчилари, совхоз ишчилари, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги мутахассислари, партия, совет, касаба союз ва комсомол ходимлари, барча меҳнаткашлари КПССнинг ленинчи Марказий Комитетига, СССР Министрлар Советига ва Никита Сергеевич, шахсан Сизга зўр қувонч билан маълум қиладиларки, Ўзбекистон ССР колхоз ва совхозлари партия XXII съездининг ҳамда КПСС Марказий Комитети февраль Пленумининг қарорларини амалга ошира бориб, давлатга ғалла сотиш юзасидан ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларни муддатидан олдин, 10 августда бажардилар.

Ватан омборларига планда белгиланган 15,3 миллион пуд ўрнига 35 миллион пуд доң етказиб берилди. Бу миқдор бутун ўтган йилдагига нисбатан 16,4 миллион пуд ортиқдир.

Республика деҳқонлари биринчи марта шу миқдорда дон тайёрладилар.

Ўтган беш йил мобайнида республикада давлатга дон сотиш 5 баравардан зиёд кўпайди.

Сотилган ғалланинг ярмидан кўпроқ қисмини энг қимматли озиқ-овқат экини — буғдой ташкил этади. Колхоз ва совхозлар ўзларини уруғлик билан таъминлаб қўйдилар, колхозчиларга меҳнат кунлари учун ғалла бермоқдалар, ем фондларини вужудга келтирмоқдалар.

Дон етиштиришни ва давлатга сотишни кўпайтиришдаги бу муваффақиятларга кейинги йилларда республикада дон хўжалигини ривожлантириш соҳасида катта тадбирлар амалга оширилганлиги, экин майдонлари кенгайтирилганлиги, йирик ихтисослаштирилган ғаллакор ва шоликорлик совхозлари ташкил қилинганлиги туфайли эришилди.

Республиканинг колхоз ва совхозлари КПСС Марказий Комитетининг суғориладиган ерлардан рационал фойдаланиш ҳақидаги кўрсатмаларни амалга ошира бориб, Никита Сергеевич, Сизнинг суғориладиган ерларда дон экинларидан муттасил ҳосил олиш ҳақидаги маслаҳатларингизга амал қилиб, бу йил биринчи марта неча юз минглаб гектар суғориладиган ерлардан серҳосил навли буғдой ва арпа, шу жумладан «Безостая-1» навли буғдой экиш учун фойдаландилар.

Айни вақтда колхоз ва совхозлар деҳқончилик маданиятини янада ошириш, экин майдонларининг структурасини яхшилаш, фан ютуқларини ҳамда Украина, Кубань, Поволжьедаги ва мамлакатнинг бошқа районларидаги илғор ғаллакор хўжаликларнинг тажрибасини ишлаб чиқаришга жорий қилиш соҳасида катта иш олиб бордилар.

Бундан аввалги йилларда бўлганидек, бу йил ҳам давлат дала меҳнаткашларига ғоят катта ёрдам кўрсатди. Колхоз ва совхозлар кўп миқдорда минерал ўғитлар, энг яхши серҳосил нав экинлар уруғлиги, заҳарли химикатлар, янги ўрим-йиғим агрегатлари, автомашиналар ва бошқа моддий-техника воситалари олдилар.

Ўзбекистоннинг катта хирмони учун курашга қўриқ Сирдарё области ғаллакорлари салмоқдор ҳисса қўшдилар. Улар Мирзачўл ерларида мўл ҳосил етиштирдилар ва тайёрлаш пунктларига 10,3 миллион пуд ғалла топширдилар ёки давлат планини 262,7 процент адо этдилар.

Самарқанд области меҳнаткашлари катта муваффақиятларга эришиб, давлатга 8,7 миллион пуддан зиёд ғалла сотдилар.

Ўз мажбуриятларини биринчилар қаторида бажарган ва давлатга 7,3 миллион пуд ғалла сотган Қашқадарё области деҳқонлари катта меҳнат ғалабаси билан Ватанни қувонтирдилар.

Тошкент области ғаллакорлари 4,7 миллион пуд дон топшириб, дуруст муваффақиятларга эришдилар.

Жиззах, Фориш, Чироқчи, Ғузор, Булунғур, Янгиер, Яккабоғ, Қарши, Пастдарғом, Каттақўрғон, Косон, Юқори Чирчиқ, Бўка, Ўрта Чирчиқ, Киров (Сирдарё области), Бухоро, Ғиждувон, Қува, Андижон, Избоскан, Иштихон, Норпой, Пойариқ ва кўпгина бошқа ишлаб чиқариш бошқармаларининг колхоз ва совхозлари ўз социалистик мажбуриятларини шараф билан бажардилар.

Баҳорикор зонадаги кўпгина хўжаликлар катта ер массивларини қишлоқ хўжалик оборотига киритиб, баҳорикор деҳқончилик маданиятини ошириб, механизация ва химиялаштиришни кенг жорий қилиб, бошоқли экинлар ҳосилдорлигини анча оширдилар.

«Ударник», Тимирязев номли, «Зомин», «Қизил чорвадор», Карл Маркс номли, Охунбобоев номли, «Кўкдала», «Ховос», «Чимқўрғон» каби йирик ғаллакор совхозлар, Чироқчи ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Марксизм» ва Охунбобоев номли, Жиззах ишлаб чиқариш бошқармасидаги Ленин номли ва «Коммунизм», Булунғур ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Октябрь» ва «Правда Востока», Қарши ишлаб чиқариш бошқармасидаги Карл Маркс номли ва «Москва», Ғузор ишлаб чиқариш бошқармасидаги Ленин номли ва Карл Маркс номли, Пастдарғом ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Чимбойобод» ва Куйбишев номли колхозлар сувсиз лалмикор ерларда буғдой ва арпадан мўл ҳосил олдилар.

Ўрим-йиғим кунларида юзлаб комбайнчи, тракторчи ва шоферлар фидокорона меҳнат намуналарини кўрсатдилар. Тимирязев номли совхозда А. Бекимбетов ва И. Турченко, «Чимқўрғон» совхозида А. Алиев ва Т. Проворотов, «Ховос» совхозида С. Жўраев ва Х. Хўжаев, «Ударник» совхозида Д. Рудов ва А. Ғафуров, Жиззах ишлаб чиқариш бошқармасидаги Навоий номли колхозда А. Далиев ва Энгельс номли колхозда А. Анорбоев, Пастдарғом ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Чимбойобод» колхозида З. Қулбоев ва Д. Кўчиевлар сингари механизаторлар айниқса юқори унум билан ишладилар.

(Охири иккинчи бетда)

ШИМОЛИЙ ОСЕТИЯНИНГ 40 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

ОРЖОНИКИДЗЕ, 8 август. (ТАСС). Бугун кечқурун бу ерда музикали драма театри биносида КПСС область комитети ва республика Олий Советининг Шимолий Осетия автономиясининг қирқ йиллигига бағишланган тантанали мажлиси бўлди. Мажлисда ўрток Н. С. Хрушчев ва унга ҳамроҳлик қилаётган кишилар иштирок этди.

Шимолий Осетия АССР Олий Совети Президиумининг Раиси Т. С. Хетагурова хўжалик ва маданий қурилишда эришилган муваффақиятлар учун Шимолий Осетия Автоном Республикасини Ленин ордени билан мукофотлаш тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг Фармонини ўқиб эшиттирди. Мажлис қатнашчиларининг гулдурос қарсаклари остида Никита Сергеевич Хрушчев орденни республика вакилларига топширди.

КПСС область комитетининг биринчи секретари ўрток Б. Е. Кабалоев Шимолий Осетия автономиясининг 40 йиллиги тўғрисида доклад қилди.

Тантанали мажлисда КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси ўрток Н. С. Хрушчев катта нутқ сўзлади.

Шимолий Осетиянинг ишчилари, колхозчилари, интеллигенцияси, барча меҳнаткашлари, дейди ўрток Н. С. Хрушчев, бугун катта ва қувончли байрамни — 1936 йилда автоном социалистик республикага айлантирилган Шимолий Осетия Автоном области ташкил топган куннинг 40 йиллигини нишонламоқдалар. Сизнинг байрамингиз коммунизм қуриш йўлидан бир сафда бораётган Совет Иттифоқи халқларининг муштарак байрамидир.

Никита Сергеевич Хрушчев Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, Совет Иттифоқи Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети номидан шу тантанали мажлис қатнашчиларини ва булар орқали республиканинг барча меҳнаткашларини шонли юбилей билан самимий муборакбод қилади. Мен хўжалик ва маданий қурилишда қўлга киритилган жуда катта муваффақиятлар учун, дейди Н. С. Хрушчев, сизнинг республикангизга олий мукофот — Ленин орденини топширишга мушарраф бўлганлигимдан жуда мамнунман.

Ўрток Н. С. Хрушчев Шимолий Осетия катта ва шонли йўл босиб ўтганлигини таъкидлайди. Меҳнаткаш тоғли осетинлар рус халқи билан ва кўп миллатли мамлакатимиздаги бошқа халқлар билан бир ёқадан бош чиқариб, улуғ асосчиси ва йўлбошчиси Владимир Ильич Ленин бошчилигидаги Коммунистик партия раҳбарлигида синфий ва миллий зулмдан озод бўлиш учун мардона курашдилар. Улуғ Октябрь социалистик революцияси мамлакатимиздаги барча халқлар каби осетин халқига ҳам моддий ва маънавий кучларни ҳар томонлама яшнатиш йўлини очиб берди.

(Охири иккинчи бетда)

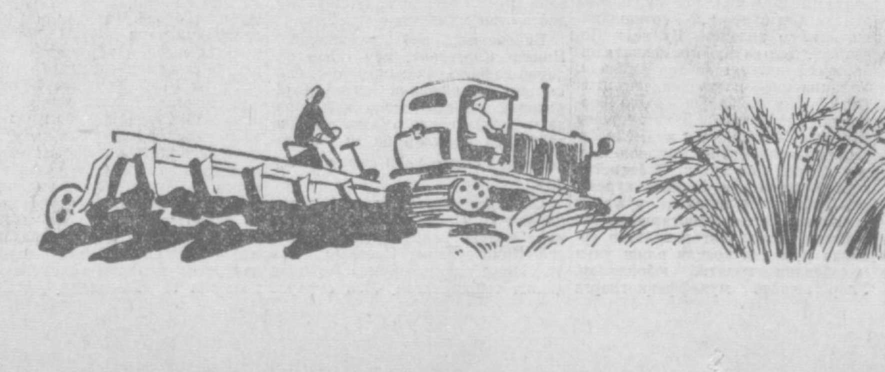

ДИЁР БЎЙЛАБ КАРВОН КЕЛАР, ДОН КЕЛАР,

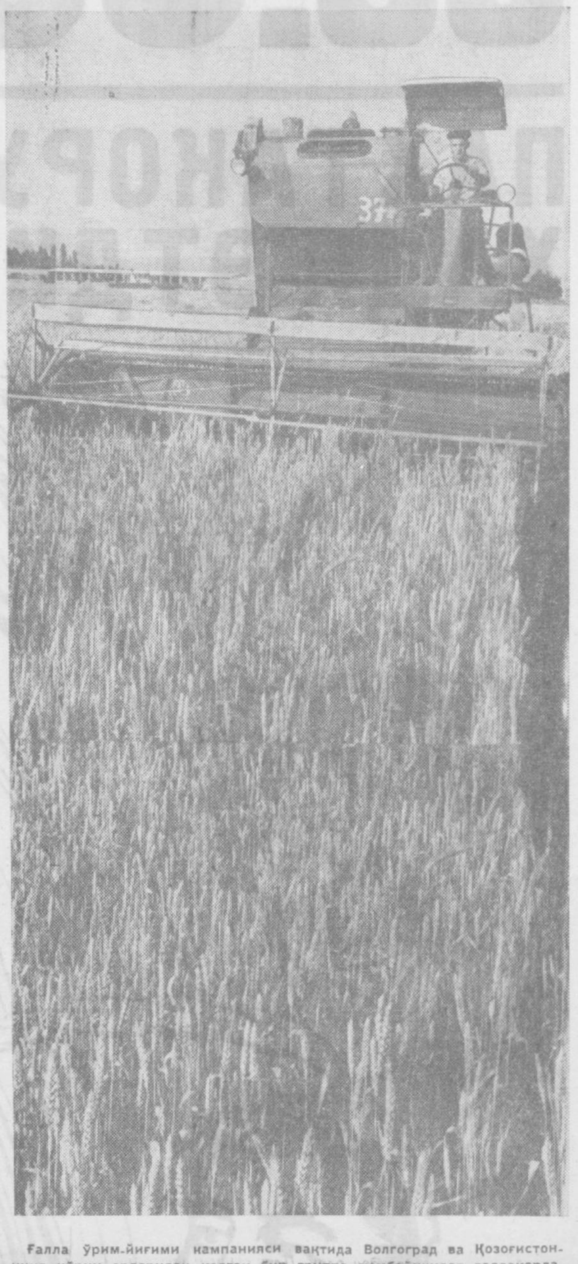

Ғалла ўрим-йиғими кампанияси вақтида Волгоград ва Қозоғистоннинг қўриқ ерларидан келган бир группа комбайнчилар ғаллакорларимизга катта мадад беришди. Улар Бўка бошқармаси хўжаликларининг кенг майдонлардаги ғалласини қисқа муддат ичида ўриб, янчиб бердилар. Суратда: комбайнчиларнинг аҳил оиласида. Ўнгдаги суратда эса, Ўрта Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармасидаги 1-«Оҳангарон» совхози далаларида ғалла ўрилмоқда.

В. Салов фотолари.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИГА ССР ИТТИФОҚИ МИНИСТРЛАР СОВЕТИГА

Ўртоқ Никита Сергеевич ХРУШЧЕВГА

(Боши биринчи бетда)

Республика меҳнаткашлари қардошларча ёрдам кўрсатиш учун Олтой ўлкаси, Татаристон АССР, Воронеж ва Жамбул областларидан ҳамда Россия Федерацияси ва Қозоғистоннинг бошқа ўлкалари ва областларидан келган комбайнчиларга чин кўнгилдан ташаккур изҳор қиладилар. Бунда совет халқларининг улуғ бузилмас дўстлиги, партиямиз ленинча миллий сиёсатининг тантанаси яна бир марта ўзининг ёрқин ифодасини топди.

Республикада суғориладиган ерларнинг ҳар гектаридан 100 центнер ҳосил олиш учун ватанпарварлик ҳаракати кенг авж олди. Донгдор маккажўхорикорлар Люба Ли, Роза Отабоева, Меликўзи Омонов, Очил Мўминов ва бошқаларнинг шогирдлари ҳамда издошлари бўлган комсомоллар бу ҳаракатни бошлаб бердилар. Ёш ватанпарварлар ўзларининг қатъий аҳдларини КПСС Марказий Комитетига, ўртоқ Н. С. Хрушчевга маълум қилдилар.

Никита Сергеевич Хрушчевнинг Ўзбекистон комсомоллари ва ёшларига ёзган ҳамда оталик меҳр-муҳаббати ва ғамхўрлиги билан суғорилган жавоб хати уларни шонли меҳнат зафарларига илҳомлантирди. Хар гектардан 100 центнер дон олиш учун курашаётган юзларча комсомол-ёшлар бригадалари биринчи марради муваффақиятли эгаллаб, гектар бошига 35, 40, 50 центнер ва бундан ҳам кўпроқ буғдой ва арпа олдилар, такрор экинларни қисқа муддатларда экиб бўлдилар ва иккинчи экиндан мўл ҳосил олиш учун қатъий курашмоқдалар.

Республика комсомоллари сафларида мўл дон ҳосилининг чинакам миришкорлари етишиб чиқди. Қува ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Социализм» колхозида Сулаймон Умаров бригадаси гектар бошига 53 центнер буғдой ва 57 центнер арпа олди. Денов ишлаб чиқариш бошқармасидаги генерал Раҳимов номли колхозда Раҳмон Абдурасулев бригадаси ҳар гектарда 52 центнер буғдой етиштирди. Қарши ишлаб чиқариш бошқармасидаги Карл Маркс номли колхозда Жўра Розиқов, Чуст ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Ленин йўли» колхозида Исроил Машарипов, Наманган ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Партия XXII съезди» колхозида Маҳмуд Ҳамроев бошлиқ ёшлар бригадалари ва бошқа ўнлаб бригадалар дон ҳосилдорлигини гектар бошига қирқ-қирқ беш центнерга етказдилар.

Республика далаларида, унинг тоғли ва тоғ этаклари районларида ўрим-йиғим ҳали қизғин давом этмоқда, ғаллакорлар ҳосилни энг қисқа муддатларда ва нобуд қилмай йиғиштириб олиш учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар. Дон учун етиштирилган маккажўхорини йиғиштириб олиш ҳамма ерда кучайтириб юборилди, шоли поялар зўр бериб парвариш қилинмоқда. Ихтисослаштирилган шоликорлик хўжаликларида бу қимматли озиқ-овқат экинидан мўл ҳосил олиниши кутилмоқда.

Республиканинг колхоз ва совхозлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, давлатга сотиладиган дон миқдорини камида 40 миллион пудга етказишга аҳд қилдилар. Бу — Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллиги шарафига она-Ватанга муносиб совға бўлади.

Колхоз ва совхозларда 1965 йилда дон етиштиришни янада кўпайтиришга мустаҳкам замин тайёрлаш мақсадида кузда экиш учун уруғлик тайёрланмоқда, кузги экинлар экиладиган ерларни ҳайдаш авж олдирилмоқда.

Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари маккажўхори ва бошқа хашаки экинларни ўз вақтида йиғиштириб олиш, жамоат чорвачилигига зарур миқдорда ем-хашак тайёрлашга ғамхўрлик қилмоқдалар.

Шуни ҳам маълум қиламизки, республика давлатга пилла, қоракўл тери сотиш планларини ортиғи билан бажарди. Йилнинг биринчи ярмида планда мўлжалланганидан анча кўпроқ сут ва гўшт етиштирилди ва сотилди.

Ҳозир республика далаларида пахтадан мўл ҳосил тўплаш учун қизғин иш олиб борилмоқда. Ўзбекистон пахтакорлари ўз ваъдалари устидан чиқиш учун, «оқ олтин» ва бошқа турдаги ҳамма қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш жиҳатидан етти йилликнинг олтинчи йили топшириқларини тўла ва ортиғи билан сўзсиз бажариш учун қатъий бел боғлаганлар.

Ўзбекистон меҳнаткашлари КПСС ленинчи Марказий Комитетини, Совет ҳукуматини, азиз Никита Сергеевич, шахсан Сизни ишонтириб айтадиларки, улар КПСС XXII съезди белгилаб берган буюк режаларни амалга ошириш учун янада зўр ғайрат билан курашадилар, коммунизмнинг нурафшон чўққилари сари бораётган севикли социалистик Ватанимизнинг янада барқ уриб яшнаши, тобора бадавлат ва қудратли бўлиши учун ҳамма чораларни кўрадилар.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ	ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ	ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

ЎРТОҚ Н. С. ХРУШЧЕВ ҚОЗОНГА КЕЛДИ

ҚОЗОН, 9 август. (Матбуот группаси). Мамлакат бўйлаб сафар қилаётган КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчев бугун Қозонга келди. У билан бирга бу ерга КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети РСФСР бюроси раисининг биринчи ўринбосари Л. Н. Ефремов, КПСС Марказий Комитетининг секретари В. И. Поляков ҳам келдилар.

Аэродромда ўртоқ Н. С. Хрушчевни Татаристон область партия комитетининг биринчи секретари Ф. А. Табеев, Татаристон АССР Олий Совети Президиумининг Раиси С. Г. Батиев, Татаристон АССР Министрлар Советининг Раиси А. А. Абдразяков ва республиканинг бошқа раҳбар ходимлари кутиб олди.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев шаҳарни кўздан кечирди. Қозоннинг мингминглаб аҳолиси Никита Сергеевични қизғин табриклади.

ЎЗБЕКИСТОН НОНИ

Султон АКБАРИЙ

Нима учун
гул,
мева
порлоқ ва рангдор?
Ер сийнаси
юракдай
қувноқ, жарангдор?
Нима учун
сув,
ҳаво
умр асали?
Севгининг бир ютуми
ором,
тасалли?
Нима учун
табиат
ҳамма вақт янги?
Нур сузилган сингари
даланинг чанги?
Нима учун
ҳаёт лиқ тўла тафаккур?
Қайнаш,
ҳавас,
жозиба,
ишонч,
ташаккур?
Шу учункім,
уйларда
ушатилар нон.
Ҳаёт, қуёш, севги, гул
нон билан хандон.
Бахти нақддир,
ёруғдир
нони бутуннинг.
Нони ширин
ютмас ҳеч
аччиқ тутунни.
Нони борнинг
ўти бор,
ўчоғи бордир,
Бўсаси бор,
кайфи бор,
қучоғи бордир.
Нони борнинг
илми бор,
фалсафаси бор,
Давлати бор,
гимни бор,
ғалабаси бор.
Меҳнат қилиб
топган нон
шундай муқаддас,
Муҳаббатдай, Ватандай,
кундай муқаддас.
Меҳнат қилиб
еган нон
ҳалол ва улуғ.
Юрт ширмон нон юзида
кўринар ёруғ.

* * *

Ўзбекистон қуйма бошоқларини,
Порлоқ ерлардаги порлоқларини
Қош-кўзимга суртиб ўпканларимда,
Чўлқуварлар олтин тўкканларида
Шундай ёқимли ҳис келди бошимга.
Қуллуқ қилдим
еримга,
сувимга,
қуёшимга.
Қуллуқ қилдим
инсонга,
меҳнатга,
жасоратга.
Қуллуқ қилдим
орзуга,
мақсадга,
саодатга.
Яша, дедим,
минг яша,
тиллакор Ўзбекистон!
Дўстлар дастурхонида
порласин
сен ёпган нон!

УЛКАН ХИРМОНГА БИЗНИНГ ҲИССАМИЗ

Деҳқончилик маданияти йилдан йилга ошиб бораяпти. Қудратли техника ва фан ютуқларидан оқилона фойдаланаётган колхозчилар, совхоз ишчилари мамлакатга тобора кўпроқ қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб бериш учун курашмоқдалар.

Совхозимизда бу йил 6778 гектар ерга бошоқли ва дуккакли дон экинлари экилди. Эрта баҳорда кузги экинни яхшилаб озиқлантирдик. Шунингдек 4 минг гектар майдондаги ўсимлик қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши дориланди. Барча майдондаги ғалла майсаси борона қилинди. Суғориладиган ерга экилган дон ўз вақтида суғорилди. Уларнинг ҳаммаси ўсимликнинг тез ва соғлом ривожланишини таъминлади.

Ёзга келиб барча майдонда мўл ҳосил тўпланди. Биз ўрим-йиғимга пухта тайёргарлик кўрдик. Барча техника ўз вақтида ва сифатли ремонтдан чиқарилди. Комбайчлар малакали кадрлар билан таъмин этилди. Ўримчи бошлаш олдидан кишилар билан ишлашга алоҳида эътибор бердик. Партия ташкилоти деҳқонларнинг куч ва ғайратини етилган ҳосилни жадал суръатлар билан ўриб-йиғиб олиш ва янчишга сафарбар этди. Бир грамм ҳам ғалла нобуд бўлмасин деган шиор асосида иш бошладик. Шунингдек биз ғаллакорларга улар яхши ишлаганликлари учун қандай ҳақ олишларини ҳам олдиндан тушунтириб қўйдик.

Ўрим бошланган 20 июнь куни далага 25 комбайн чиқди. Механизаторлар бир-бирлари билан мусобақа уйнашиб ҳар соат, ҳар минутнинг қадрига етиб меҳнат қилабошладилар. Кундан-кунга суръат ошиб борди.

Ўзаро мусобақа натижаларини вақти-вақти билан муҳокама қилиб илғорларни рағбатлантириб турдик. Шунинг учун ҳам ҳар бир комбайнчи кундалик нормасини ортиғи билан бажариб пешқадамлар сафидан ўрин олишга ҳаракат қилди. Иван Алексеенко, Василий Котов, Эргаш Сангилов ва бошқа механизаторлар айниқса юқори кўрсаткичларга эришдилар.

Биз ҳисоб-китоб қилиб кўрдик. Суғориладиган ерларнинг ҳар гектаридан олинган ҳосил 22-25 центнерданга тўғри келди. Баҳорикор ерлардан ҳам ёмон ҳосил олинмади. Ҳар гектаридан 10—15 центнердан ғалла йиғилди. Илғорлар тажрибаси ва техника ютуқларидан кенг фойдаланганлигимиз натижасида ғалланинг таннархи ҳам анча арзонлашди. Бир центнер доннинг таннархи ўтган йилдагига қараганда бир сўм камайди.

Шундай қилиб совхозимиз коллективи ишлаб чиқариш топшириғини муддатидан илгари бажарди. Ватан омборига 312 минг 500 пуд ғалла етказиб берилди. Бу улкан ишни бажаришда совхозимизга Тошкент область автотрести коллективи катта ёрдам берди. Биз бугунги кунда ўртоқ Горелкин директор бўлган 80-автобазанинг яхши ишлагини алоҳида қайд қилиб ўтамиз. Худди шунингдек «Ташгорстрой» автобазаси ҳам бизга самарали ёрдам берди. Совхозимизнинг каттадан - кичиги ўрилган ғаллачи пешма-пеш пунктларга ташиб етказиб берган бу коллективларнинг шоферларига чин юракдан раҳматлар айтади.

Республикамизда ғалла тайёрлаш мажбурияти бажарилган бугунги кунда озгина бўлса ҳам қўшган ҳиссамиз билан фахрланамиз. Биз республика ва Ўзбекистон Компартияси 40 йиллиги юбилейини хўжаликнинг бошқа соҳаларида ҳам янги-янги ютуқларни қўлга киритиш билан кутиб оламиз.

П. РУСАКОВ,
«Тошкент» наслчилик совхозининг директори.

100 ЦЕНТНЕР УЧУН

Республикамиз комсомол-ёшларининг суғориладиган майдонларнинг ҳар гектари ҳисобига 100 центнердан дон ҳосили етиштириш юзасидан бошлаган ватанпарварлик ташаббусига биринчилар қатори қўшилган бизнинг звено аъзолари ҳам дастлабки кунларданоқ юксак хирмон учун қизғин кураш бошлаб юбордилар.

Комсомол-ёшларимиз зўр ғайрат ва ҳамжиҳатлик билан меҳнат қилишди. Самара ёмон бўлмади. Ғаллазорларимизда кутганимиздан ҳам анча баракали ҳосил етиштирилди. Барча майдонларимизда «Безостая-1» буғдой навининг ҳар гектари бошига 36 центнердан мўл ҳосил жамғардик.

Звеномиз комсомол-ёшлари ўрим-йиғим ишларини жуда қисқа муддатларда ўтказиш учун, айниқса, олдиндан ҳамма тайёргарликларни кўриб қўйишди. Бу, ишимизда муваффақият қозонишга олиб келди.

Олтин бошоқлар обдон пишиб етилгач, ўрим-йиғимни уюшқоқлик билан бошлаб юбордик. Юқори унум ва тез суръат билан ишлаш натижасида ҳамма майдонларимиздаги буғдой ҳосилини саноқли кунлар ичида тўла-тўкис ўриб-йиғиб олдик.

100 центнерлик хирмон учун курашнинг иккинчи, ҳал қилувчи даври бошланди. Ҳосилдан бўшаган далаларимизда дарҳол шудгорлашга киришдик. Экишга яхши тайёрланган ерларимизга маккажўхори уруғи қададик. Ҳозир «дала маликалари» бир текис авж олаяпти. Парваришни агротехника қоидаларига қатъий амал қилган ҳолда олиб бораяпмиз. Бу ниҳолларнинг тез ривожланишига олиб келмоқда.

Иккинчи экинимиз бўлган маккажўхорининг ҳар гектаридан 65 центнердан дон ҳосили йиғиб олишни мўлжаллаб қўйибмиз. Звеномизнинг меҳнатсевар комсомол-ёшлари шижоат кўрсатиб ишлаб, бу маррани ҳам албатта қўлга киритишади. Республикамизнинг шонли юбилейига муносиб совға тайёрлашади.

С. ПОТАПОВА,
Ўрта Чирчиқ. Свердлов номли колхознинг юзцентнерчи звеноси бошлиғи.

ШИМОЛИЙ ОСЕТИЯНИНГ 40 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

(Боши биринчи бетда)

Никита Сергеевич фашист босқинчиларга қарши олиб борилган курашда Осетиянинг ўғил ва қизлари бутун совет халқи билан биргаликда қаҳрамонлик намуналарини кўрсатганликлари тўғрисида гапиради. Осетин халқи Улуғ Ватан урушидаги зафарлари билан ҳақли суратда фахрлана олади. Улуғ Ватан урушидаги зафарлари учун осетин халқининг фарзандларидан 53 кишига Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди.

Шимолий Осетия Совет ҳокимияти йилларида ўзининг иқтисодий ва маданий тараққиётида олға қараб катта қадам қўйди. Шимолий Осетия саноати, қишлоқ хўжалиги ғоят ривожланган, социалистик маданияти равнақ топаётган илғор автоном республикага айланди. Шимолий Осетия меҳнаткашларининг етти йиллик планни муддатидан илгари бажариш учун курашувчиларнинг биринчи сафларида бораётганлигини қайд қилиб ўтиш қувончли бир ҳолдир, деди Н. С. Хрушчев.

Мамлакатимиздаги бошқа қардош республикалар каби, дейди Н. С. Хрушчев, Шимолий Осетия эришган муваффақиятлар ҳам партиямиз изчиллик ва қатъият билан ўтказиб келаётган ленинча миллий сиёсат тантанасининг ёрқин исботидир.

Н. С. Хрушчев Ватанимиз эришган муваффақиятларни характерлаб, етти йиллик план саноатда муваффақиятли бажарилаётганлигини айтади. Қишлоқ хўжалиги катта ютуқларга эришди.

Мен, дейди ўртоқ Н. С. Хрушчев, шу кунларда мамлакатнинг бир қанча районларида: Саратов, Волгоград, Ростов областларида, Краснодар ўлкасида бўлдим. Энди республикангизнинг улуғ байрами кунида сизга келдим. Ҳозирги вақтда буржуа матбуоти Хрушчевнинг мамлакат бўйлаб сафар қилишга қарор берганлигининг боиси нима, деб фол очмоқда. Ҳар хил тахминлар қилинмоқда. Шу жумладан Совет Иттифоқида гўё яна қурғоқчилик бўлиб, ҳосил битмади ва Хрушчев ғаллани қайси районлардан олиш кераклигини кўздан кечирмоқ учун шу районларга жўнаб кетди ва Совет Иттифоқи, эҳтимол, дон сотиб олмай, бир иложини қила оладими, деган фаразлар ҳам бор.

Шу хилдаги «пайғамбарлар»га нима ҳам дейиш мумкин? Дарҳақиқат, мен ғаллани кўздан кечириш, Марказий Комитет февраль Пленумининг қарорларини амалга оширишдаги дастлабки натижаларни кўриш учун, энг муҳими эса, жуда катта имкониятларимиздан қандай қилиб яхшироқ фойдаланиш масаласида халқ билан—колхозчилар, совхоз ишчилари, мутахассислар, олимлар, партия ходимлари билан маслаҳатлашиб олиш учун мамлакат бўйлаб сафарга чиқдим.

Мен борган ҳамма жойда яхши ҳосил етиштирилганлигини кўриб жуда хурсанд бўлдим. Мен Заволжьедаги қўриқ ерларда, Волга дарёсининг ўнг соҳилларида ва Донда жуда катта майдонларда ажойиб буғдой ўсиб ётганлигини кўрдим. Ҳали яқиндагина бу ерларда чалов ўсиб ётар эди. Эндиликда халқ қўриқ ерларни ўзлаштирди ва илгари қақраб ётган ерларда гектар бошига 20—25 центнердан дон олинади. Ерга ўғит солинмагани ҳолда шунча миқдорда ҳосил олинмоқда. Биз буғдой экиладиган ерларга ўғит солиш имконига эга бўлганимизда буғдой ҳосили янада кўпроқ ортади.

Никита Сергеевич Хрушчев мамлакатнинг Саратов, Волгоград, Ростов областлари, Краснодар ўлкаси каби энг йирик районлари давлатга 200 миллион пуддан ва бундан ҳам кўпроқ дон сотишларини маълум қилади. Бу эса Поволжье, Дон ва Кубань меҳнаткашларининг катта ғалабаси бўлади. Украинанинг колхоз ва совхозларида ғалла тайёрлаш яхши бормоқда. Республика 5 августгача давлатга 500 миллион пуд, ёки ўтган йилдагидан 190 миллион пуддан кўпроқ дон сотди. **Ўзбекистон республикаси зўр маҳорат кўрсатди. Ўзбекистон қишлоқ хўжалик ходимлари пахта етиштиришни кўпайтириш учун, суғориладиган ерларда мўл дон ҳосили олиш учун мусобақани қизитиб юбордилар. Улар ажойиб муваффақиятларга эришдилар. Республиканинг колхоз ва совхозлари ҳозирнинг ўзидаёқ давлатга планда кўрсатилган 15 миллион пуд ўрнига 34 миллион пуд дон сотдилар.**

Мен бу ердан қўриқ ерларга жўнаб кетаман, дейди ўртоқ Н. С. Хрушчев. Қўриқ ердагилар бу йил яхши ишладилар. Қозоғистон қишлоқ хўжалик ходимлари мамлакатга камида бир миллиард пуд дон топширамиз, шу жумладан Қўриқ ўлка 740—750 миллион пуд дон топширади, демоқдалар. Тез орада Урал, Сибирь ғалла бера бошлайди. Сибирликлар ва уралликлар ҳам бу йил ўз муваффақиятларимиз билан мамлакатни хурсанд қиламиз, деб ваъда бермоқдалар. Биз бу йил донга бўлган эҳтиёжимизни, дейди Н. С. Хрушчев, ўзимиз етиштирган ғалла ҳисобига тўла таъминлаймиз ва давлат резервларини кўпроқ миқдорда тўлдирамиз, деб айтиш мумкин.

Бинобарин, деб таъкидлайди Никита Сергеевич, мен ғалла қидириб сафарга чиққаним йўқ, балки қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлашни қай тариқа муваффақиятли амалга ошириш тўғрисида одамлар билан маслаҳатлашиб олмоқ учун сафарга чиқдим.

Сизларга маълумки, деб давом қилади Н. С. Хрушчев, шу йилнинг ноябрь ойида КПСС Марказий Комитетининг Пленуми бўлади. Менга шу пленумда доклад қилиш топширилган. Мен сафарга чиқиб, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг илғор кишилари билан учрашиб, докладга тайёрланмоқдаман. Шу кунларда кўпгина янги, мароқли нарсаларни кўришга тўғри келди.

Биз, дейди Н. С. Хрушчев, коммунистик жамият қуриш соҳасида буюк яратувчилик меҳнати билан банд бўлганимиз ҳолда, халқаро ишларни, тинчликни мустаҳкамлаш учун, жаҳон термоядро урушининг олдини олиш учун курашиш зарурлигини асло эсдан чиқармаймиз. Бизнинг партиямиз бошқа ҳамма соҳаларда бўлгани каби бу соҳада ҳам В. И. Ленин кўрсатиб берган йўлдан бормоқда. Марксизм-ленинизм принципларига содиқ бўлган бизнинг партиямиз халқаро коммунистик ҳаракат бирлигини мустаҳкамлаш учун, тинчлик, демократия, миллий мустақиллик ва социализм учун курашаётган барча кучларни жипслаштириш учун зарур чораларнинг ҳаммасини кўрмоқда ва бундан буён ҳам кўраверади.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев ўз нутқининг охирида бундай дейди: «Бизнинг олдимизда коммунизм тантанаси сари бориш учун кенг йўл очиб берилди. Ана шу асл мақсадга тезроқ эришмоқ учун фақат бир нарса — яхши меҳнат қилиш, совет халқининг фидокорона меҳнати билан вужудга келтирилган ва муваффақиятли суратда ривожланиб бораётган қудратли ишлаб чиқарувчи кучлардан оқилона фойдаланиш талаб этилади. (ТАСС).

КАРВОН БИЛАН ЭЛГА ШАРАФ-ШОН КЕЛАР

ОЛТИН ОРОЛЛАР

ОЧЕРК

Беғубор, оташ нафасли, оқиш само гумбазида бургут аста учиб юрибди. У тобора баландликка кўтарилиб, давра ясаб, сокин парвоз этади. Қаноти остидаги ерлар янгидан пайдо бўлгандай, унинг бир чети болапонларининг ошиёнига айланган сурмаранг дарилар этагига бош қўйган, бир чети эса Сирдарё соҳилларидаги ям-яшил пахтазорларга бориб туташган. Ҳаммаёқ кўркам либосда, олтинранг.

Бургут бир икки бор яна давра ясаб, пастга сузиб кетди. у ерга ўқдай учиб келарди, сархил бошоқларни кемириб юрган юмрочқозиқ бургут чангилига тушиб. ўзини арши аълода кўрди...

Учқур «ГАЗИК» машинасида Етимчўққи қирларидаги ғаллакорлар ёнига бораётган совхоз директори Қулфиддин Енгилдиев кўк сайёдининг ҳозирги ўлжасига бир-икки бор бош кўтариб қараб, уни ўйлаб борарди. Илгари бу ерлар буғдай қипқизил дашт эди. На бир гиёҳ ва на бир жонивор кўринарди. Ҳатто бургутлар ҳам бу ерчинг устидан тўхтамай тез ўтиб кетарди. Эндиликда олтин бошоқлар кўкракка бош қўйиб, ерга ҳам, элга ҳам салом бермоқда.

— Инсон қўли гул деб шуни айтадилар-да, кўнглидан ўтказди директор.

Бепоён адирларда янги бир жило. янги бир олам пайдо бўларди. Ҳар бир қирнинг, ҳар бир унгирнинг ўз хазинаю, ўз ҳусну жамоли бор эди. Мана машина Тошбақасой ерларидан ўтиб бормокда. Икки қир орасидаги пастқам бу ерларда бундан икки-уч йил илгари тошбақалардан бошқа бирор нарсани топиб бўлмасди. Энди бўлса Тошбақасой ўрнига ғалла денгизи мавж уриб турипти.

Олтин доналарини маржон этиб. қуёш нурларида товланиб, енгил тоғ шабадаларидан аста чайқалиб. салом бериб турган дуркин бошоқлар ернинг қудратини кўр дегандай жилоланади. дилларга олам-олам севинч бағишлайди.

Машина унгирларга шўнғиб, қирлар оша Бекбосаров бўлимига йўл олди. Шардач Бекбосаров 4-бўлимда бошқарувчи бўлиб ишлайди. У, асли агроном. тажрибали ғаллакор. Бекбосаров бундан уч йил муқаддам бу бўлимга агроном бўлиб келди. Бўлим бошлиғи Тўланди Тосов билан ҳамма ғаллазорларни айланиб чиқди. Фикр олишувга келганда агроном бошқарувчига эътироз билдирди:

— Оч ерларга дон экилибди, ҳосилнинг чўғи бўлмайди. Нега бунга йўл қўйдичгиз?

Бошқарувчи. ҳозир ҳеч нарса деб бўлмайди, жўжани кузда санайдилар. деди.

Жўжани санайдиган куз вақти ҳам етиб келди. Ҳосил Бекбосаров айтгандай яхши бўлмади. Бўлим коллективи йиллик планни бажаролмай. эл олдида уялиб қолди. Бу аҳвол ҳаммани ташвишга солиб қўйди. Дирекция бўлинга ғаллакор агроном Шардон Бекбосаровни бошқарувчи қилиб тайинлади. Бекбосаров ишни ерни тўйдиришдан ва унга вақтида шилов беришдан бошлади. Хизматга яраша ҳиммат келди. Бўлим ўтган йили 4 минг гектар ерга ғалла экиб. ҳар гектардан 9 центнердан дон олди, План ошириб бажарилди. Бу йил эса 5 минг гектарга ғалла экилди. Ҳар гектардан 13 центнердан юқори сифатли буғдой ҳосили олинди. Бу рекорд ҳосилдир. Лалмикор ва бунинг устига камхосил, тақир ерлар деб келингач бу хилдаги майдонлардан бундай катта хирмонларни кўтариш — ғаллакорлар ҳаётида катта воқеадир.

Совхозда ҳали ғалласи ўриб-йиғиб олинмаган ерлар бор. Директор ҳозир ана шундай ғаллазорлардан. — ўз миришкорларини кўз тикиб кутаётган майдонлардан ўтиб бораяпти.

— Ғалла ўримини бир кун ҳам бўшаштирмаслик керак. Вақтинг кетди. нақдинг кетди. дейдилар. Нақдимиз ерда қолиб кетса нима бўлади? Кўмакчилар келиб турибди. Улар иш кутаяпти. — шуни сўзларди дуч келган ҳар кишига директор.

Иш кўпайиб, долзарб кунлар келганда, бирбировига ёрдам бериш элимизнинг улуғ одатига айланган. Ярим миллион пудга яқин хирмон кўтаришга аҳд қилган совхоз ғаллакорларига кўмаклашиш учун атроф-теваракдаги хўжаликлардан одамлар келабошлади. «Чоноқ». «Далварзин». «Пискент», «Бўка», ва бошқа совхозлардан комбайнлар келди.

Машина Дарвозасой қирларига кўтарилганда, олисдан, совхоз поселкаси томондан улкан кемалар кўринди. Моторлар овози қулоққа алас-алас чалинди.

— Ана ёрдамчилар ўримга кетишаяпти. Ҳаммаси Бекбосаров бўлимига, — деди директор тетиклашиб.

Бекбосаровни комбайнда буғдой ўраётганда учратдик. У билан самимий куришгач, директор:

— Ана уни кўраяпсизми, улар комбайнлар. Ҳали ҳозир ерингизга етиб келади. Улардан яхшироқ фойдаланинг. икки-уч кун ичида ерда бирор дон ҳам қолмасин.

— Ҳаракат қиламиз, ишимиз айтганингиздай бўлади, — деди Бекбосаров.

Директор комбайнчилар билан суҳбатлашиб, уларнинг иш унуми, турмуш шароити. дам олишлари билан қизиқиб, чима ёрдам керак. биздан қандай хизмат керак деб мурожаат қилди.

Комбайнчилар, камчилигимиз йўқ. деб миннатдорчилик билдиришди.

Директор бўлим бошқарувчисига ёрдамга келаётган комбайнчиларни яхши кутиб олишни ва уларга қулай иш шароити яратиб беришни тайинлаб, бошқа бўлимга жўнаб кетди.

— Ёрдамчиларни Волгограддан келган меҳмонларимиздай яхши кутиб оламиз. — деди директорни кузатиб, унинг изидан қараб қолган Бекбосаров.

Июнь ойининг биринчи ҳафтаси эди. Бўлим бошқарувчилари дирекция хонасига йиғилдилар. Кабинетда нотаниш кишилар ўтирар эди. Директор йиғилганларни меҳмонлар билан таништирди, сўнг бундай деди:

— Волгограддан бизга дўстларимиз ёрдамга келишди. Биз бу ҳамкасб меҳмонларимизни ўзимизнинг энг яқин кишиларимиздай кутиб олишимиз ва уларни ўз устозларимиз деб билишимиз керак. Бу азиз меҳмонларимиз совхозимиз комбайнларини ремонт қилишда бизга ёрдам берадилар ва ремонтдан чиққан машиналар билан пишиб етилган дастлабки ҳосилимизни ўриб беришда кўмаклашадилар.

Ҳамма қарсак чалиб. меҳмонларни қизғин табриклашди. Уларни ўзларининг энг азиз кишиларидай кутиб олишларини, ремонтда ҳам, ғалла ўрим-йиғимида ҳам улар билан бир сафда туриб ишлашларини ва улардан ўқиб-ўрганишларини айтдилар.

Волгограддан 20 комбайнчи келган эди. Уларнинг ҳаммаси камтарин. ишчан ва тажрибакор комбайнчи, моҳир рулевойлар экан. Улар совхознинг 19 комбайнини бир ҳафта ичида созлаб, ўрим-йиғимга шайлаб қўйдилар. Ўрим-йиғим бошланганда эса волгоградли комбайнчилардан Федор Никитин. Владимир Миллер, В. Шапилов, Гетман, Бабченко, Витов ва бошқалар юксак меҳнат унумини кўрсатдилар.

В. Шапилов 135 гектар ердаги ғаллани ўриб. 186 тонна ғаллани янчиб берди. В. Миллер 165 гектар ғаллани ўриб, 195 тонна донни тайёрлаб берди. Ф. Никитин 112 гектар ғаллани ўриб, 131 тонна буғдойни янчиб берди. Уларнинг шериклари ҳам азамат йигитлар экан. Буғдой ўришда ва ғаллани янчишда совхоз коллективига намуна бўлишди.

Совхоз коллективи олисдан келган ва ўз ерларида пишиб етилган ҳосилни ўриб-йиғиб олиш учун жўнаб кетаётган дўстларини зўр ҳурмат билан. оқ йўл тилаб кузатиб қолдилар.

Совхоз комбайнчиларидан Бермахон Шарипов, Сергей Тищенко, Саидқул Асқаров. Ҳусан Кенжабоев. Аҳад Назаров. Самад Муртазоев волгоградли ҳамкасблари тажрибаларини ўрганиб, улар билан бир майдонда туриб ғалла ўрдилар. Бу азамат олтин денгиз капитанлари бир кун ҳам иш суръатини бўшаштирмай меҳнат қилмоқдалар.

Уларнинг комбайнларига бирин-кетин машиналар келиб турибди. Улкан комбайнларнинг ҳартумларидан олтин доналар шовуллаб қуйилади. Бункерлари тўлган юк машиналари аста чайқалиб. хирмон жойларга йўл оладилар. У ерлардан давлат омборларига янги ҳосил карвон-карвон бўлиб жўнайди.

Кўз илғамас қияларда, олтин конига айланган адирларда ғалла хирмонлари шовуллайди. Эшитаяпсизми, бошоқлар шивирлаб барака йилидан ҳикоя қилаяпти. Осмонга ўрлаган хирмонлар. гўзал диёримизнинг қирчиллама қирқ ёшли тўйига дастурхон зийнати бўламан, деяпти.

Совхознинг Дарвозасой, Ёнтоқ. Ёйилма, Етимчўққи, Бараббоз ва бошқа участкаларида янги ғалла майдонлари пайдо бўлмоқда. 1962 йилда совхоз 3,5 минг гектарда. 1963 йилда 6,5 минг гектарда. бу йил эса 9350 гектар ерда ғалла етиштирди. Келгуси йил ғалла майдонлари 10 минг гектарга етади.

Совхоз коллективи юқори ҳосилли ҳам пахтакор, ҳам ғаллакор хўжалик бўлиш учун белни маҳкам боғлаб ишлаяпти. Совхознинг 1200 гектар пахтаси, шунингдек, маккажўхори, боғ, сабзавот майдонлари бўлиб. бу ерларда ҳам мўл ҳосил етиштирилмоқда.

Лалмикор ғаллазорлар билан бирга суғориладиган ерларда ҳам ғалла ҳосили гуркираб унмоқда. Бу йил 250 гектар суғориладиган ерлардан мўл ғалла ҳосили олинди. Комсомол аъзоси Раим Қолибоев тюпкочи ғаллакор звено тузиб. 150 гектар суғориладиган ер ажратиб олган эди. У, ўз шериклари Эрали Кўчқоров. Тўлаган Савуров, Ғаффор Абдураҳмонов ва бошқалар билан бирга ерни яхши шудгор қилиб. ўғитлаб, «Безостая-1» буғдой навини парвариш қилди. Яхши парвариш мўл ҳосил келтирди. Звено ҳар гектаридан 33 центнердан буғдой ҳосили олди. Ғалла йиғиштириб олиниши биланоқ, унинг ўрнига маккажўхори экилди. Ҳозир Қолибоев ерларида маккажўхори барралари гуркираб турибди.

Совхознинг ажойиб кишилари. ажойиб ерлари бор. Тоғларга бош қўйган, дарёларга қўл узатган кенг майдонлар олтин оролларга ўхшайди. Чиндан ҳам «Кўкорол» совхозининг ерлари олтин ороллардир. Бу ороллардан бу йил ярим миллион пудга яқин олтин дурдоналар олинди. Совхоз коллективи олинган ғалла мажбуриятини беш баравар ошириб бажарди. Ўз имкониятлари бепоён ерларидай кенг эканлигини кўтарган олтин хирмонлари билан қиёс этди. Элга рапорт бериб, элу юртини бениҳоя қувонтирди.

Ҳосилдан бўшаган ерлар шудгор қилинмоқда. Янги олтин ороллар бунёдга келмоқда. Кенг адирларда, олис унгирларда моторлар гуриллмоқда. Моторлар овозини салқин тоғ шабадалари олис-олисларга элтмоқда. Бу овозлар бўз ерларни уйғотмоқда. Сенинг кенг бағрингда ҳам янги олтин оролларни яратамиз, деяпти.

Н. ЭГАМНАЗАРОВ.

Урта Чирчиқ бошқармасидаги «Тошкент» наслчилик совхозида илгор комбайнчилар У. Турсунқулов ва П. Боймақов ўртоқларни танимаган одам йўқ. Бу азаматлар ўрим-йиғим кампанияси вақтида зўр шижоат кўрсатиб ишлашди. Ҳар бирлари 400—500 гектардаги ғаллани ўриб-йигиб, 750 тоннагача дон янчдилар. Суратда: (чапда) комбайнчилар У. Турсунқулов ва П. Боймақов ўртоқлар ғалла ўрмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

ФИДОКОРОНА МЕҲНАТ МЕВАСИ

Мамлакатга ҳар қачонгидан кўп ғалла етказиб берамиз! Бошқармамиз меҳнаткашлари йил бошиданоқ ана шу шиорни дилларига жо қилиб иш бошладилар. Улар КПСС Марказий Комитети февраль Пленуми қарорини амалга ошира бориб, мамлакатда коммунистик мўл-кўлчиликни вужудга келтиришга муносиб ҳисса қўшиш учун ўзларининг бутун куч ва ғайратларини ишга солдилар.

Хўжаликларда юз центнерчилар ҳаракати авж олдириб юборилди. Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг табрик хатидан руҳланган комсомол-ёшлар ҳар гектар ердан мумкин қадар кўпроқ ҳосил олиш йўлида тер тўкиб меҳнат қила бошладилар. Баҳорикор ҳамда суғориладиган майдонларга экилган ғалла ҳосили баракали бўлди.

Ғалла бу шундай ўсимликки, унинг дони тўлишиб пишиб етилгач пешма-пеш ўрилмаса, сочилиб кетиб анчагина қисми нобуд бўлиши мумкин. Шунинг учун ҳам колхоз ва совхозлар ўримга ҳамма нарсани тахт қилиб қўйган ҳолда киришдилар. Колхозлар ва бригадалар ўртасида социалистик мусобақа авж олдирилди. Коммунист ва комсомоллар авангардлик қилдилар. Ҳамма ерда мусобақа натижалари вақти-вақти билан якун қилиниб, ғолиблар рағбатлантирилиб турилди. Комбайнларнинг иши икки сменада ташкил этилди. Ўриб-янчилган дон қабул пунктларига пешма-пеш етказиб берилди.

Бу тадбирларнинг ҳаммаси жуда яхши натижалар берди. Бошқармамиз бўйича ҳозирги кунга қадар мамлакатга 22 минг 709 тонна ғалла сотилди ва мажбурият муваффақиятли бажарилди.

Мўл ҳосил учун олиб борилган курашда «Гулистон», «Ўзбекистон», «Политотдел», «Правда» сингари колхозлар байроқдор бўлдилар. Бу колхозлар ўз зиммаларига олган мажбуриятларини муддатидан илгари анча ошириб бажариб, улкан хирмонимизга баракали ҳисса қўшдилар.

Юз центнерчи бригадаларнинг дастлабки қадамлари ҳам чакки бўлмади. Масалан, «Коммуна» колхозидан Холдор ота Турсиқов бошлиқ бригадани олиб кўрайлик. Бу бригада бўйича суғориладиган ерга экилган ғалланинг ҳар гектаридан 28 центнердан буғдой ўриб олинди. Сўнг бу дала пешма-пеш ҳайдалиб, ўрнига тариқ экилди. 30 гектар майдондаги тариқнинг ҳар гектаридан 72 центнердан ҳосил олиш учун кураш қизитиб юборилди.

Шунингдек «Гулистон» колхозининг ўртоқ Абдураҳмон Тўрабоев бошлиқ юз центнерчи бригадасида эришилган натижа ҳам қувонарли бўлди. Бу бригадада ҳам 30 гектар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил топширилди. Эндиликда ана шу майдонларга экилган тариқдан мўл ҳосил олиш учун кураш бормоқда.

Ғалла ўрим-йиғимида қаҳрамонона меҳнат намунасини кўрсатган комбайнчиларимизнинг номини ҳурмат ва ифтихор билан тилга оламиз. Миртожи Мирусмонов ана шундай пешқадам комбайнчилардан ҳисобланади. У салкам 400 гектар ердаги буғдойни ўриб берди. «Қизил ту» колхозидан Аджибой Мусақуловни ҳам кўрсатиш мумкин. Мусақулов ўз машинасидан моҳирлик билан фойдаланди. Мавсумда 370 гектар ғаллани ўриб олди.

Шундай қилиб мамлакатга мўлкўл ғалла ҳосили етказиб бериш йўлидаги фидокорона меҳнатимиз меваси ҳаммамизни хурсанд қилмоқда. Лекин коммунистик мўлкўлчиликни вужудга келтириш йўлидаги бу дастлабки муваффақиятлар бизни ҳеч қачон эсанкиратмаслиги керак. Ҳали асосий ишлар олдинда: такрорий экилган маккажўхори, тариқ сингари дон экинлари парваришини сира сусайтирмай давом эттиришимиз зарур. Ана шунда ҳар гектаридан 100 центнердан дон ҳосили оламиз, деган сўзимизнинг уддасидан чиқамиз.

Ҳозирги пайтдаги энг муҳим вазифа гўза парваришини бир минут ҳам бўшаштирмасдан ҳосил тўплашни давом эттиришдан иборат. «Кўк олтин» етиштирилаётган канопзорларда ҳам меҳнат кўтаринкилигини авж олдирайлик. Жонажон республикамизнинг 40 йиллик тўйи шарафига хўжаликнинг барча тармоқлари бўйича зиммага олган топшириқларни муваффақиятли адо этиб муносиб туҳфа тайёрлаш ҳар бир колхозчи, ҳар бир қишлоқ хўжалик мутахассисининг жонажон бурчидир.

И. ЛАДУШКИН,

Юқори Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитетининг секретари.

ДОН РИЗҚИ-РЎЗИМИЗ

Нон — азиз, дастурхонимизнинг кўрки, сахий қалбимизнинг рамзидир. Нон деб адирларга, қирларга тонг билан яхши ниятда уруғ сепамиз.

Республикамизнинг дон хирмони — тўйимизга ажойиб тўёнадир. Колхозимиз аъзолари бу хушхабардан жуда мамнун бўлдилар.

Биз ҳам бу улкан хирмонга озми-кўпми ўз ҳиссамизни қўшдик. 210 гектар ердан 75 тонна ўрнига 250 тонна яъни уч баравар кўп ҳосил олдик, мажбуриятни ортиғи билан бажардик.

Сизни чин юракдан табриклаймиз, ғаллакорлар.

Файзи МУХСИНОВ,

Калинин бошқармасидаги «Правда» колхози раиси.

БАРАКАЛЛА, ҒАЛЛАКОРЛАР!

Республикамизда ғалла мажбуриятининг бажарилганлиги кўп қатори мен кекса боғбоннинг ҳам юрагини шодлантирди.

Нон инсон каби азиз! Меҳмон келганда ҳам нон ушатиб, дастурхондаги нози-неъматларга таклиф қиламиз. Нон ҳалол меҳнатимизнинг меваси. Тўқчиликнинг нишонаси!

Мен Иттифоқимизнинг кўп шаҳарлари — улуғ Москвада, Украина, Молдавия, Қозоғистон, Тожикистон, Туркманистон, Қирғизистон, Арманистон ва Грузияда, Қримда бир-неча бор бўлганман. Бу факат бизнинг улуғ мамлакатимизнинг меҳнаткаш кишиларига туғдирилган шароитдир. Бу дўстлик йўлидир. Ҳамма ерда ҳам нон-туз билан кутиб олиб, дўстларни мамнун қиладилар.

Меҳнат—роҳат деймиз. Бу халқ мақолига айланиб кетган. Нон тўқликнинг таянчидир.

Биз боғбонлар ҳам ғаллакорларимиз қаторида халқ дастурхонини ноз-неъматлар билан тўлатамиз. Кимки, виждон билан ишласа, халқ олдида юзи равшан бўлади.

Ўзбекистон ССР ва Узкомпартиянинг 40 йиллиги шодиёнаси шарафига халқимиз ўзининг ҳалол меҳнати билан мўл-кўлчилик яратмоқда.

Донимизни — нонимизни бутун қилаётган ғаллакорлар, баракалла сизларга.

Ризамат МУСАМУҲАМЕДОВ,

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган соҳибкор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, давлат мукофоти лауреати.

Юқори Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Коммуна» колхозининг азамат ғаллакорлари катта ғалабани қўлга киритдилар. Гектарлардан 13—14 центнердан дон ҳосили йиғиб олинди. Акром Аҳмаджонов бошлиқ комбайнчилар бригадаси ўрим-йиғимни қизғин давом эттирмоқда. Суратда: (чапдан) Акром Аҳмаджонов комбайнчи, механиклар билан бирга.

А. Тўраев фотолари.

САНЪАТ

КУНДАЛИГИ

ДУТОРЧИ ҚИЗЛАР

Пойтахтдаги 8-Март номли бадиий каштачилик фабрикасида ишлаб чиқарилган ранг-баранг нафис буюмлар ҳамма ерда шуҳрат қозонган. Фабрика чевар қизларидан ташкил топган ансамблнинг шуҳрати ҳам бундан қолишмайди. Мана ўн йилдирки, бу ерда ҳаваскорлар тўгараги мунтазам ишлаб турибди. 40 кишидан иборат дуторчи қизлар ашула ва рақс ансамбли пойтахтимиз паркларида, фабрика-заводларида, колхоз ва совхозларда ҳамда телевизор экрани ва эфирдаги концертлари билан меҳнаткашлар ҳурматига сазовор бўлиб келмоқда.

Яқинда Ўзбекистонга меҳмон бўлиб келган бир группа чет эллик журналистлар фабрика қизлари берган концертдан завқланишди. Программадаги «Ёр-ёр», «Хон атлас», «Қиз қўшиғи», «Дўппи тикдим» каби шўх, лирик, қувноқ ашулалар меҳмонларга жуда манзур бўлиб тушди. Улар айниқса, Доно Ёқубова, Маъсуда Эгамбердиевалар ижро этган дуэт ҳамда рақслардан таъсирландилар.

Ўзбекистон радио ва телевидениесининг созандаси Зокиржон Обидов фабрикадаги ҳаваскорларни ана шундай талантли коллективга айлантириш, уларни катта санъат даргоҳига олиб кириш учун оз-мунча меҳнат сарфламади. Чевар қизлар ансамбли Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиқлари, биринчи даражали дипломлар ва бошқа мукофотлар билан тақдирланишга лойиқ иш қилди. Улар шу йилнинг охирида Ватанимиз пойтахти Москвада ўз санъатларини намойиш қилишга ҳам тайёрланмоқдалар.

Н. ИНОҚОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

Суратда дуторчи қизлар ансамбли ўзларининг янги ўрганган рақсларини ижро этиб, томошабинларни хушнуд этмоқда.

ЧЕТ ЭЛЛИКЛАР ҲАЙРАТДА

Ўзбекистон амалий санъат музейининг бой ва мазмунан қизиқарли экспозицияси жуда кўп меҳмонларнинг эътиборини доимо жалб қилиб келади. Бу ерда республикамизнинг турли районларидаги халқ санъатининг чинакам дурдоналари тўпланган. Музей экспонатлари сони ҳозир 4000 тадан ортиб кетди. Бу ерда наққош Олимжон Қосимжонов ва Тоир Тўхтахўжаевнинг оригинал ўймакорлик асарлари, Уста Ширин Муродов ва Тошпўлат Арслонқуловнинг нодир ганч панноларн, Бухоро чеварлари Маҳсума Аҳмедова, Меҳроб Кенжаеваларнинг нозик тикилган зар буюмлари, Ортиқ Файзуллаевнинг ёғоч ва суякдан ўйиб ишланган асарлари ва жуда кўп таниқли халқ усталарининг буюмлари сақланмоқда.

Бу экспонатларга қизиқиш тобора кучайиб бормоқда. Улар ёш рассомларни, бўлажак меъморларни, санъат тадқиқотчиларн ва чет эллик меҳмонларни айниқса қизиқтирмоқда.

— Ўзбек амалий санъати намуналари билан қизиқиб танишдим, — деб ёзади София шаҳридан келган олим Е. Жаков. — Бу санъат ўзбек халқининг гўзалликка, нафосатга бўлган қизиқишини ва халқ усталарининг юксак маҳоратини намойиш қилиб турибди. Ўз юртимга борганимда ўзбек амалий санъати ҳақида зўр мамнунлик билан ҳикоя қилиб бераман.

— Биз ишонамизки, — деб ёзади жазоирлик меҳмонлар, — жаҳонга машҳур бўлган ўзбек амалий санъати бундан буён ҳам ривожланади ва ўз ўрнини мустаҳкам эгаллаб боради.

— Музейда кўрсатган экспонатларингиз учун раҳмат, — деб ёзиб қолдирибди. Нью-Йоркдаги Баффелай университетининг профессори Пуффор.— Халқнинг юксак маҳорати бу ерда равшан намойиш қилинганки, бизда у чуқур таассурот қолдирди.

О. АПУХТИН.

ҚАРДОШЛАР САФАРИ

Ўтган шанбадан Тошкент округ офицерлар уйи театр саҳнасида қардош Тожикистон ССРнинг пойтахти Душанба шаҳар В. В. Маяковский номидаги рус драма театри ўз гастролларини бошлаб юборди.

Бу ижодий коллективнинг пойтахтимизга бир ойлик гастролга келиши икки қардош республика — Тожикистон билан Ўзбекистон ўртасидаги дўстона маданий алоқаларнинг янада равнақ топаётганлигидан далолат беради. Душанба театри 1959 йилда биринчи марта Тошкентга келган эди. Коллективнинг бу сафарги гастроли Тошкент меҳнаткашлари билан иккинчи учрашув бўлиб, қардош санъаткорларнинг эришган маҳоратларининг имтиҳони бўлади.

Театр бу гал Тошкентга 11 спектакль олиб келди. Булар давримизга ҳамоҳанг мавзуларда ёзилган асарлар ҳамда тарихий воқеаларни ҳикоя қилувчи спектакллардир.

Репертуарда Н. Погодиннинг «Учинчи патетик қисса», М. Горькийнинг «Егор Буличев ва бошқалар», И. Штокнинг «Ленинград проспекти», В. Розовнинг «Кечки овқат олдидан», А. Афиногеновнинг «Ўз болаларининг онаси», А. Чаковский ва П. Павловскийларнинг «Олис юлдуз шўъласи», Б. Нушичнинг «Фалсафа доктори» ва бошқа қатор асарлар бор. Спектаклларда Тожикистон ССР халқ артисти Н. Н. Волчков, Тожикистон халқ артисти ва Туркманистонда хизмат кўрсатган артист М. Д. Закруткин, Тожикистон халқ артисти Г. Д. Савельева, Тожикистонда хизмат кўрсатган артистлар В. И. Деменов, К. П. Ефименко, В. Я. Рейнбах, О. М. Смирнова, Е. В. Шабанова, Тожикистон ва Туркманистон ССРда хизмат кўрсатган артист Е. И. Рогулина ҳамда артистлардан А. И. Афонина, Л. Т. Воробьева, О. И. Вершковский, К. К. Левашов, Н. П. Савин, Г. А. Шлома ва бошқалар иштирок этадилар.

А. ЮСУПОВ.

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

ХО ШИ МИННИНГ БАЁНОТИ

ХАНОЙ, 8 август. (ТАСС). Бугун ВИА агентлигини Тонкин қўлтиғидаги кейинги воқеалар муносабати билан, ЮПИ агентлиги Токиодаги мухбирининг 5 августда берган саволларига Вьетнам Демократик Республикаси президенти Хо Ши Миннинг жавобини эълон қилди. Хо Ши Мин Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматининг 6 августдаги тегишли баёнотини эслатиб ўтиб, қуйидагиларни қўшимча қилди:

«АҚШ ҳукуматининг Вьетнам Демократик Республикасига қарши қасддан қилган агрессия ҳаракатлари муносабати билан бутун халқимизнинг ғазаб ва норозилигини Америка жамоатчилигига ва бутун дунёга айтмоқчиман. Шунингдек, мен бутун халқимиз агрессорлар устидан ғалаба қозонгунча зўр куч билан кураш олиб боришга қатъий бел боғлаганлигини ҳам айтмоқчиман.

Биз ўз ишимизнинг ҳаққонийлиги билан, халқимизнинг бирлиги ва мардлиги билан, бутун ер юзидаги тинчликсевар халқларнинг, шу жумладан Америка халқининг бизни қўллаб-қувватлаши билан кучлимиз.

Қўшма Штатлар ҳукумати урушни бизнинг еримизга кўчираётган бир пайтда мен Америка халқини ва бутун дунё халқларини мамлакатимизга қарши жинояткорона агрессияни тўхтатиш ва тинчликни сақлаб қолиш учун ўз кучларини бирлаштиришга астойдил чақираман».

ДЎСТЛИК ВИЗИТИ БИЛАН

СОФИЯ, 8 август. (ТАСС). Қора денгиз флоти қўмондонининг биринчи ўринбосари вице-адмирал В. Ф. Чалий қўмондонлигидаги совет ҳарбий кемалари отряди дўстлик визити билан бугун Варнага келди, деб хабар беради БТА агентлиги. Отряд составида «Михаил Кутузов» крейсери ва «Напористий» эскадра миноносеци бор.

НЬЮ-ЙОРКДА МИТИНГ

НЬЮ-ЙОРК. ТАСС мухбири **Л. Величанский** хабар беради:

Хиросима фожиасининг 19 йиллиги муносабати билан, 7 августда бу ердаги Вашингтон майдонида катта митинг бўлиб ўтди. Лекин Вьетнамдаги агрессияни тўхтатиш ва Шарқи-Жанубий Осиёдан Америка қўшинларини чақириб олиш ҳақидаги талаб нутқларнинг асосий мазмуни бўлди.

Митингда сўзга чиққан нотиқлар тўпланганларни АҚШ ҳукуматидан Вьетнам Демократик Республикасига қарши ва Жанубий Вьетнамнинг ватанпарвар кучларига қарши агрессив ҳаракатларнинг тўхтатилишини талаб қилишга даъват этдилар. Улар АҚШ Вьетнамда озодлик ва демократияни ҳимоя қилади, деган расмий даъволарнинг ёлғон эканлигини фош қилдилар.

Нотиқлар Америка Қўшма Штатлари Жанубий Вьетнамдаги ўз қўғирчоқларининг қонли режимини ҳимоя қилаётганлигини таъкидладилар. Башарти ҳатто шундай бўлмаганида ҳам, деди негрлар ҳаракатининг машҳур арбоби Растин, биз ўз юртимизда, Миссисипида демократия ва эркинликнинг асари ҳам бўлмаган бир вақтда неча минглаб миля узоқдаги бошқа халққа ўз демократиямизни мажбуран қабул қилдиришга қандай ҳаққимиз бор? Растин АҚШ ҳукуматини агрессив ташқи сиёсатни тўхтатишга, Шарқи-Жанубий Осиёда тинчлик ўрнатилишига ва ҳеч ким кўришни истамаган американлик солдатларнинг Вьетнамдан қайтарилишига рози бўлишга мажбур қилиш учун АҚШ ҳукуматига тазйиқ кўрсатишнинг ҳамма воситаларидан фойдаланишга чақирди. Жумладан, у ёшларга мурожаат қилиб, қаерда бўлмасин, ўз биродарларимизни ўлдириш учун қўлимизга қурол олмаймиз, деб айтишга чақирди.

Журналист ва ношир Стоун модомики Тонкин қўлтиғида иғвогарлик рўй берган экан, бу иғвогарлик Америка томонидан келиб чиққан, деди. У, Тонкин қўлтиғидаги кейинги можаро олдидан Нью-Йорк газеталарида пайдо бўлган хабарларни эслатиб ўтди. Бу хабарларда Жанубий Вьетнам ҳарбий-денгиз кучлари Америка 7-флоти ҳарбий кемаларининг ҳимояси остида Шимолий Вьетнам портларига ҳужум қилаётганлиги айтилган эди.

Агар ҳаққоният бизнинг томонда экан, деди Стоун, нима учун ҳукумат дастлаб Хавфсизлик Кенгашига мурожаат қилмади, балки қонунни ўз қўлига олишга қарор қилди? Бу халқаро линч суди, деди у.

Митингда тарқатилган варақалардан бирида бундай дейилган эди: «АҚШ ҳукумати «У-2» самолётларининг марказий разведкачилик бошқармаси ташкил қилган учишлари тўғрисида Америка халқини алдаб келди. Эндиликда Америка ҳукумати бир неча кичик катернинг қудратли 7.флотга гўё ҳужум қилганига бизни ишонтирмоқчи бўлади. Бу янги ёлғончилик Америка халқини янги урушга тортишга мўлжалланган».

Митингда сенатор Морзенинг телеграммаси ўқиб эшиттирилди. Сенатор Морзе ўз телеграммасида Вьетнамда эълон қилинмаган урушнинг тўхтатилиши учун курашни давом эттираман, деб митинг қатнашчиларини ишонтирди.

Сўнгра, 12 яшар қиз бўлганида Хиросимага қилинган атом ҳужумини бошидан кечирган япон муаллимаси Мияоко Матсубара сўзга чиқди. Бундай ҳолнинг такрорланмаслиги учун ўтмишни ёдимизда сақлашимиз керак, деди у.

Митинг тамом бўлгандан сўнг студентларнинг колоннаси шиорлар ва плакатлар кўтариб, АҚШ ҳукуматининг Вьетнамдаги агрессив ҳаракатларига қарши норозилик билдириш учун шаҳарнинг марказий қисми орқали БМТ биноси томонга йўл олди.

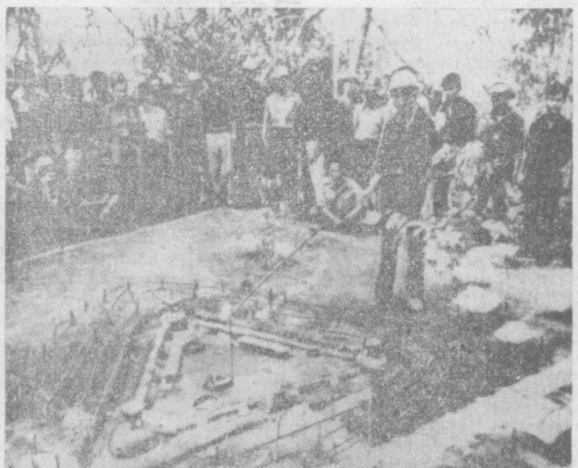

Жанубий Вьетнам. Миллий озодлик фронтининг отрядлари кейинги вақтда бир неча муваффақиятли операцияларни амалга оширдилар. Фронт бўлинмаларининг сони тобора ортиб бормоқда, жангчиларнинг ҳарбий тайёргарлиги яхшиланмоқда. Суратда: шундай бўлинмалардан бирининг жангчилари душман таянч пунктига ҳужум қилиш планини ишлаб чиқмоқдалар.

ВИА — ТАСС фотоси.

КИПР ҚИШЛОҚЛАРИ АЛАНГА ИЧИДА

НИКОЗИЯ, 9 август. (ТАСС). Туркиянинг қирувчи реактив самолетлари Кипрнинг ғарби-шимолий қисмидаги шаҳар ва қишлоқларга яна ҳужум қила бошлади. Кипр радиоси эшиттирган хабарда бундай дейилади: «Туркия авиацияси бугун ўзининг жиноий ва ваҳшиёна ҳужумини давом эттириб, Кипр оролининг тинч аҳолисига ҳужум қилди. Оролнинг шимолий соҳиллари ғарбий қисмида жойлашган Полис, Пакамос, Лимни, Ялис ва Помос қишлоқларига ҳаводан ҳужум қилинди. Самолётлар аҳоли яшайдиган ана шу пунктларни ракеталар ва пулемётлардан ўққа тутмоқдалар. «Бомбардимон натижасида, дейилади хабарда, Помос қишлоғида ёнғинлар бошланди». Қурбонлар ва вайрон қилинган жойлар тўғрисида ҳали ҳеч қандай маълумот олингани йўқ.

Туркия ҳарбий ҳаво кучлари ўз операцияларини бошлаши билан бир вақтда Кипр соҳиллари яқинида Туркиянинг ҳарбий кемалари пайдо бўлди. Кипр ҳукумати вакилининг хабар беришича, Туркиянинг иккита эскадра миноносеци Мансура қўлтиғи соҳилидан тўрт миля масофада лангар ташлаган.

ЛОНДОН, 9 август. (ТАСС). Рейтер агентлиги Анқарадан хабар беради: Туркия расмий вакилининг айтишича, бугун Кипрга қилинган ҳужумда Туркия ҳарбий ҳаво кучларининг 64 та қирувчи реактив самолёти қатнашган.

Бу вакилнинг айтишича, Греция бош министри Папандреунинг даъватига қарамай, киприлик греклар оролда уруш ҳаракатларини тўхтатмаганликлари ва гўё Кипр оролининг ғарби-шимолий қисмида киприлик туркларнинг позицияларига ҳужумни давом эттирганликлари сабабли янги ҳаво операцияси ўтказилган.

МУСТАҚИЛЛИК ЙЎЛИДА

Буюк Африка қитъасида мустақил давлатларнинг сони йил сайин ортиб бормоқда. Ҳозирги кунда қитъанинг 80 процентидан ортиқроқ территориясида озодлик байроғи ҳилпираб турибди. Бироқ мустамлакачилар осонликча чекинаётганлари йўқ. Улар қитъа бойлигини қўлда сақлаб қолиш учун каттиқ ҳаракат қилмоқдалар, ҳар қандай имконият ва усулларни ишга солмоқдалар. Бироқ империалистлар ўйлаб топаётган мустамлакачиликнинг турли формалари ҳам эндиликда иш бермай қўйди. Африка халқи уларнинг ҳийла-найрангларига тезда тушуниб олмоқда ва ўз вақтида зарба бермоқда.

1960 йил Африка тарихида катта воқеаларга бой бўлган йил бўлиб қолди. Африкаликларнинг ўзлари бу йилни «Мустақиллик йили» деб атадилар. Бундай дейишга сабаб шуки, фақат 1960 йилнинг ўзида Африка қитъасида 80 миллиондан кўпроқ аҳолига эга бўлган 17 мустақил давлат вужудга келди. Шу 17 мустақил давлатнинг 9 таси 1960 йил август ойида озодликка эришди. 1 августда Дагомея, 3 августда Нигер, 5 август да Юқори Вольта, 7 августда Фил суяги қирғоғи, 11 августда Чад, 13 августда Марказий Африка Республикаси (олдинги номи Убанан — Шари), 15 августда Конго (пойтахти Браззавиль) 17 августда Габон, 20 августда Сенегал мустақилликни қўлга киритди.

Бу ёш мустақил давлатлар ўз озодликларини осонлик билан қўлга киритганлари йўқ. Озодликка эришиш учун улар кўп қон тўкдилар, миллий-озодлик кураши, қаттиқ жанглар олиб бордилар.

XIX асрнинг 90 йилларида Африканинг ғарбида жойлашган Дагомеяни французлар босиб оладилар. Мустамлакачилар расман қулдорликни бекор қилсаларда, амалда халқ қулдан баттар ҳаёт кечира бошлади. Дагомея меҳнаткашларини империалистлар билан бирга маҳаллий феодаллар ҳам эксплуатация қилдилар. Мамлакатда ишсизлик, қашшоқлик, очарчилик ва турли касалликлар авж олди. Бундай аҳвол халқнинг сабр косасини тўлдириб юборди.

20-йилларда ва айниқса иккинчи жаҳон урушидан сўнгги йилларда кўтарилган озодлик ҳаракати француз мустамлакачиларини ваҳимага солиб қўйди. Империалистлар мустамлакачиликнинг янги формаларини ишга солдилар. Қонун чиқарувчи Ассамблея, ижроия ҳокимият таъсис этилди. Дагомея республика деб эълон қилинди. Лекин, империалистлар ўз сиёсий, иқтисодий, ҳарбий мавқеларини сақлаб қолдилар. Бундан ғазабланган Дагомея ватанпарварлари курашни тўхтатмадилар. Франция Дагомея мустақиллигини танишга мажбур бўлди. 1960 йил 1 августида Дагомея мустақил республика, деб эълон қилинди.

XX асрнинг бошларида Ғарбий Африкада жойлашган Чад давлатини Франция империалистлари босиб олдилар. Чад территорияси стратегик жиҳатдан жуда муҳим ўрин тутади. Шу сабабли Чадни эгаллаш учун Франция, Германия ва Англия мустамлакачилари ўртасида қаттиқ кураш кетди. Охири французлар Чадни ўзларига қаратиб оладилар.

Империалистлар ҳукмронлиги даврида Чад халқи бор-йўғидан ажралди, муҳтожликда ва қашшоқликда кун кечирди. Франция ҳукмронлари чадликларни «рози» қилиш учун у ерда ҳам Конституция эълон қилдилар. Қонун чиқарувчи орган ва ижроия ҳокимият туздилар. Бу органлар ҳуқуқи ғоят чекланган эди. Халқ Франция «марҳамати»нинг сирини билиб олди ва ўз озодлиги учун курашни давом эттирди. Шундай қилиб, 1960 йил 11 август куни Чад республикаси мустақиллиги эълон қилинди.

XV асрнинг охирларида европаликлар Габон территориясида пайдо бўладилар. Олдин португалиялар, кейин эса французлар Габонда жойлашиб олдилар. Франция мустамлакачилари мамлакатни ўзининг хом ашё базасига, саноат моллари бозорига айлантирдилар. Босқинчилар халқни шафқатсиз эздилар, миллий бойликларни талон-торож қилдилар. Мустамлакачилик габонликларга кўп кулфат келтириб, уларни илм-маърифатдан ҳам маҳрум этди.

Габон халқи бундай зулмга, хўрликка қарши тинмай курашди. Ниҳоят, Франция ҳукмронлари Габонга мустақиллик беришга мажбур бўлдилар. 1960 йил 17 августда Габон халқи мустақилликни қўлга киритди.

Нигер, Юқори Вольта, Фил суяги қирғоғи, Марказий Африка республикаси, Конго (Браззавиль) ва Сенегал халқлари ҳам мустамлакачиларига қарши узоқ вақт кураш олиб бориб, мустақилликка эришадилар. Бу давлатларнинг деярли ҳаммаси қолоқ, аграр мамлакатлардир. Мамлакат экономикасида қишлоқ хўжалиги асосий ўринни эгаллайди. 90—95 процент аҳоли деҳқончилик билан машғул. Қишлоқ хўжалигида асосан пахта, кофе, какао, ер ёнғоқ, банан, маккажўхори, тамаки, пальма ва гуруч етиштирилади. Габон ва Конго (Браззавиль) экономикасида эса ўрмончилик муҳим ўрин тутади. Габон территориясининг 80 процентини қоплаган ўрмонларда 3 минг хилдан зиёд дарахт ўсади. Ер бағрида олтин, олмос, нефть, уран, марганец, фосфат ва бошқа бойликлар жуда кўп бўлса ҳам улар ҳали етарли ишга солинмаган.

Бу мамлакатларнинг саноати йўқ даражада. Бор бўлган саноат ҳам мустамлакачилар қўлида бўлган. Улар ўзларига фойда келтирадиган хом ашё тайёрлашни кўзлаб саноатни бир ёқлама ривожлантирганлар. Мавжуд корхоналар қишлоқ хўжалиги хом ашёси ва ёғочни қайта ишловчи кичик-кичик корхоналардан иборат. Майда ҳунармандчиликдан тикувчилик, кулолчилик, темирчилик анча тараққий этган.

Африкадаги ёш мамлакатларнинг ҳукуматлари олдида мустамлакачилик оқибатларини тугатиш, экономика ва маданиятни ривожлантириш, халқнинг моддий-маиший турмушини яхшилаш сингари вазифалар турибди.

Тўрт йил ичида бу ёш давлатлар ҳукуматлари миллий экономика ва маданиятни ривожлантиришда, халқнинг турмуш шароитини яхшилаш соҳасида бир қанча ишларни амалга оширдилар. Тўқимачилик фабрикалари, озиқ-овқат корхоналарининг сони ортди. Ёғочсозлик, нон, мой ишлаб чиқарадиган ва шу каби саноатлар ривожланабошлади.

Озодлик ва чинакам мустақиллик учун мардона кураш олиб бораётган, миллий экономика ва маданиятни ривожлантиришдек муҳим вазифани ҳал қилаётган Африкадаги ёш мустақил давлатларни Совет Иттифоқи ҳамиша қувватлаб келаётир. Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик давлатлар қитъадаги ёш мамлакатларнинг халқларига ҳар томонлама иқтисодий ёрдам кўрсатмоқдалар.

Совет давлати ҳунар мактаблари, олий ўқув юртлари ташкил этишда, Африка ёшларига ҳунар, касб ўргатишда ёш давлатларга беғараз ёрдам кўрсатаяпти. Мамлакатимизнинг олий ўқув юртларида Африкадан келган юзлаб ёшлар таълим олаётир. Москвада Патрис Лумумба номидаги Халқлар дўстлиги университетининг очилиши СССРнинг Африка халқларига бўлган самимий ҳурмати, ғамхўрлигининг рамзидир.

Яқинда Совет Иттифоқи билан Дагомея Республикаси ўртасида 1964 йилги маданий ва илмий ҳамкорлик плани имзоланди. Шу йилнинг сентябрь ойида Дагомея миллий маориф министрлиги раҳбар ходимлари делегацияси Совет мамлакатига келади. Бундай маданий ҳамда иқтисодий алоқалар мустақилликка эришган Африканинг бошқа давлатлари билан ҳам олиб борилаётир.

Африка қитъасида мустақилликни қўлга киритган юқоридаги ёш давлатлар ўз ташқи сиёсатларида тинчлик сиёсатини олиб бормоқдалар.

Август ойида мустақилликка эришган Африкадаги ёш мамлакатларнинг халқларига барча совет кишилари миллий экономика ва маданиятни ривожлантиришда катта муваффақиятлар тилайдилар.

Т. ФАЙЗИЕВ,
И. УСМОНОВ.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Шарқшунослик институтининг илмий ходимлари.

МУДДАТЛАР АНИҚЛАНДИ

ЖЕНЕВА. Халқаро футбол федерацияси (ФИФА) 1966 йилда Англияда бўладиган жаҳон чемпионати саралаш мусобақаларини ўтказиш муддатларини белгилади. Саралаш мусобақаларининг ҳаммаси 1965 йилнинг 31 декабригача ўйналиб бўлиниши керак.

СССР, Дания, Уэльс ва Греция терма командалари ўйнайдиган еттинчи группада бизнинг спортчиларимиз иштирокидаги матчлар қуйидаги вақтларда бўлади: СССР—Дания— 1965 йил 27 июнь, Данчя—СССР—1965 йил 17 октябрь, СССР—Греция—1965 йил 23 май, Греция—СССР — 1965 йил 3 октябрь, СССР—Уэльс—1965 йил 30 май, Уэльс—СССР—1965 йил 27 октябрь. (ТАСС).

„УМИД“ КУБОГИДАН УМИДВОРМИЗ

ВЛКСМ Марказий Комитетининг ёш футболчилар учун ўтган йили таъсис этган «Умид» Кубоги мусобақалари ишқибозларда тобора кўпроқ қизиқиш уйғотмоқда. Бу фахрли мукофотни 1963 йили биринчи бўлиб қўлга киритган Ўзбекистон ёшлари бу йил ҳам зўр кўтаринкилик билан мусобақалашмоқдалар. Улар ўз зоналарида биринчи давра ўйинларини биринчи ўринда якунладилар. Бундай муваффақиятга ўтган шанба куни қозонилган катта ғалабадан сўнг эришдилар. Ўзбек футболчилари шу куни Марказий «Пахтакор» стадионида Қирғизистон ёшлар терма командасини қабул қилиб, меҳмонлар дарвозасига 6 та жавобсиз тўп киритдилар.

Ўзбекистон ёшлари иккинчи давра ўйинларини ҳам шундай ўтказсалар, «Умид» Кубоги яна Тошкентда қолади деб умид қиламиз.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИЗОР

11 АВГУСТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллиги олдидан. **Бахтимиз учун курашганлар**, 18.45 — **Халқаро ҳаёт**, 19.00 — **Гигантнинг ёшлиги** (ҳужжатли фильм), 19.10 — **«Ёшлик» студияси** кўрсатади, 19.30 — **Санъат янгиликлари**. Матниёз Юсуповнинг **«Хоразм қўшиғи»** операсидан парчалар, 20.10 — **Телевизион янгиликлар**.

20.30 — **Эшиттиришлар программаси**.

Рус тилида: 20.40 — **Телевизион янгиликлар**, 21.05 — **ТашГРЭС қурилиши илғорлари** (саноат ходимлари учун), 21.25 — **Реклама ва эълонлар**, 21.30 — **Зайлергассе, 8** (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 **Сичқон боласи** (қўғирчоқ фильми), 18.40 — **Тошкент янгиликлари**, 18.50 — А. Галич. **Поход марши** (Марказий телестудия спектакли).

Ўзбек тилида: 20.45 — **Ҳиндистон**, 21.00 — **Қабарда-Балқар республикаси** (ҳужжатли фильм), 21.20 — **Тошкент янгиликлари**, 21.30 — **Рус композиторларининг Шарқ қўшиқлари ва романслари**.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 11/VIII да **Травиата**, 12/VIII да **Дилором**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 12/VIII да **Нодира**.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — Тожик филармонияси солистларининг гастроллари — 12, 13/VIII да **Катта концертлар**. Билетлар сотилмоқда.

14, 15/VIII да **Ўзбекистон эстрада оркестрининг концертлари**. Билетлар сотилмоқда.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА:

Давидбек — «ВАТАН», НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатлар).

Куба, 1958 йил — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 4 да ва кеч 9.45 минутда).

Қара, йўл кўринади — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Аршин мололон — «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 9.10 ва 10 яримда)

Тарзаннинг ўлими—«ОКТЯБРЬ».

Қара, йўл кўринади —«ВАТАН», НАВОИЙ номли, ТЕЛЬМАН номли.

Давидбек — «ШАРҚ».

Шаҳар чироқлари ёнади — «УДАРНИК».

Тақдир ноғоралари — 1 МАЙ номли.

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

11, 12 августда

Совет Иттифоқи биринчилиги учун:

«Заря» (Луганск) — «Пахтакор» (Тошкент) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

Кеч соат 6 ярмида бошланади.

11/VIII да дублёр состав, 12/VIII да асосий состав ўйнайди.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентских промышленного и сельского областных комитетов КП Узбекистана, Ташкентского горкома КП Узбекистана, промышленного, сельского областных и городского Советов депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: редактор — 29004. Редактор ўринбосари 25885. Масъул секретарь — 34808. Идеология бўлими — 31936. Саноат ишлаб чиқариши ва партия ишлари бўлими — 33786. Қурилиш ва партия ишлари бўлими — 33786. Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши ва партия ишлари бўлими — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 26232. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлими — 28761. Ахборот ва спорт бўлими — 33786. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 05785. ИНДЕКС 64695. Нашр. № 1816.